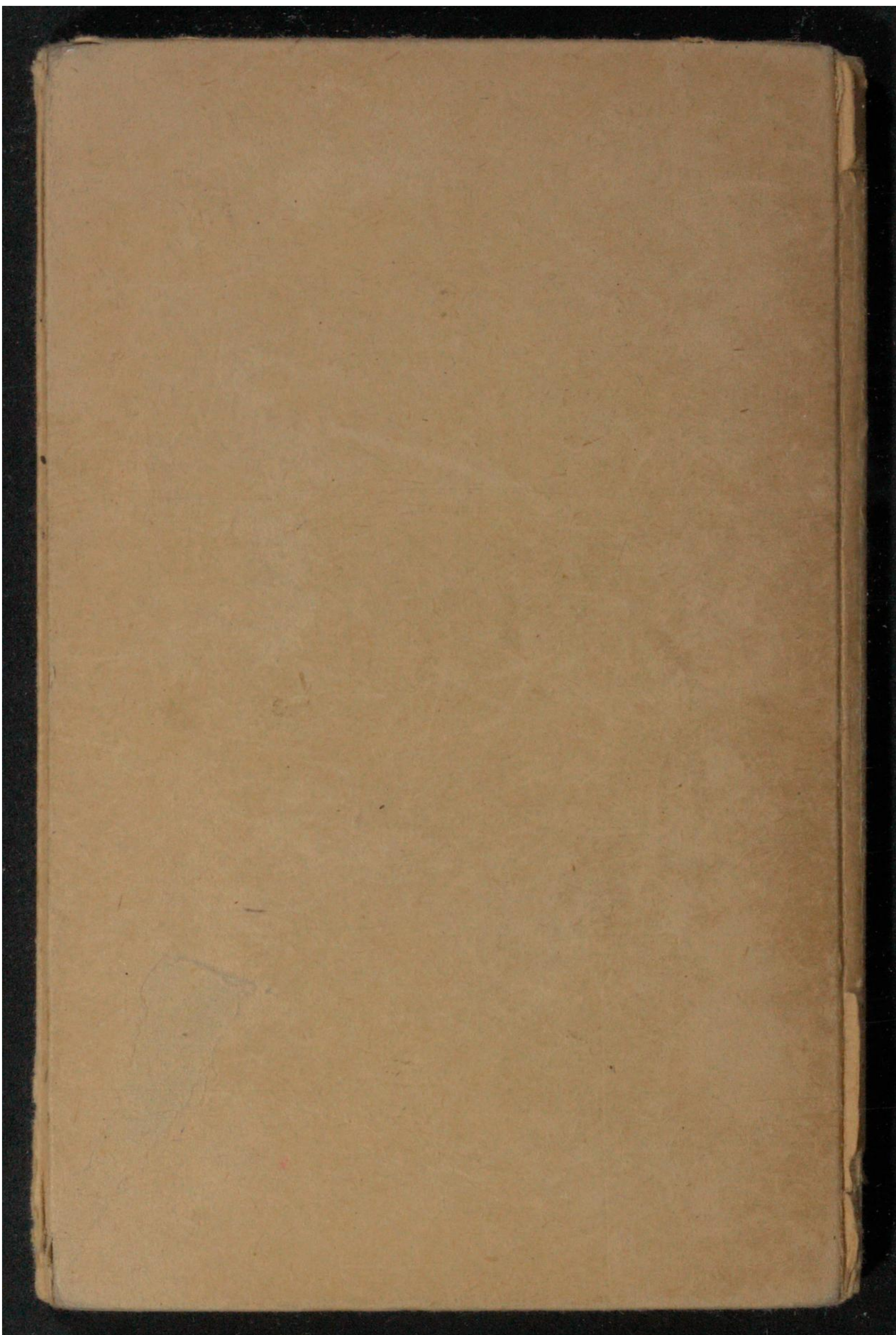
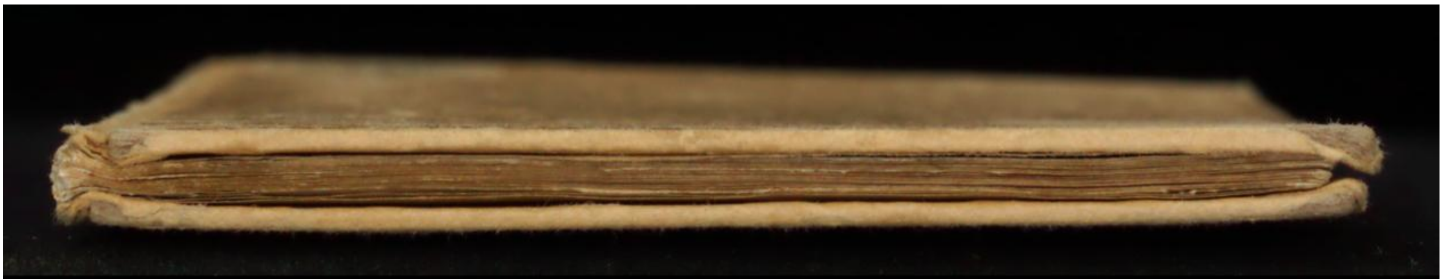
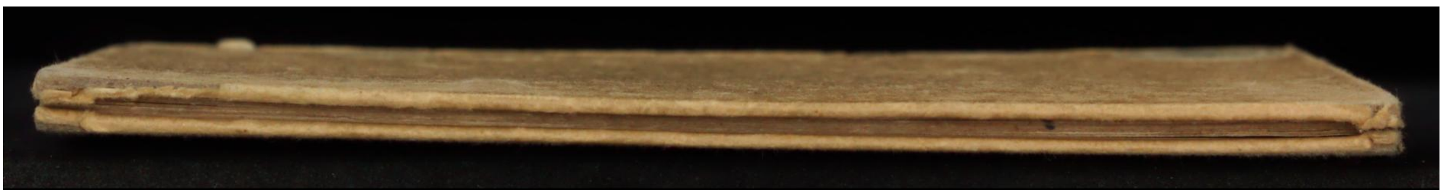

17/9

DE BELACHCHELYKE JONKER.

BERNAGIE

KLUCHTSPEL.

T' AMSTERDAM,
By de Erfgen. van J. LESCAILJE en DIRK RANK,
op de Beurs-sluis. 1724.
Met Privilegie.

COPYE VAN DE PRIVILEGIE.

DE Staten van Holland ende Westvriesland doen te weten, alsoo ons vertoont is by de Regenten van het Burger Weeshuis ende Oude Mannenhuis der Stad Amsterdam, en, in die qualiteyt, te samen eygenaars, mitsgaders Regenten van den Schouburg aldaar, dat sy, Supplianten, sedert eenige Jaren hebbende gejouisseert van onsen Octroye of Privilegie van dato 21 Mai 1699. waar by wy aan hen Supplianten, in hun qualiteyt hadden gelieven te consenteren, accorderen ende Octroyeren, dat sy, gedurende den tyd van vyftien eerst achter een volgende Jaren, de Wercken, die doenmaals ten dienste van het Tooneel reets gedrukt waren, ende van tyd tot tyd, nog vorder in het ligt gebracht, ende ten Tooneele gevoert soude werden, alleen soude mogen drukken, doen drukken, uytgeven ende verkopen, nu ondervonden, dat de Jaren, by het voorgemelde ons Octroy of Privilegie geraamt, op den 21 dezer Maand Mai was komen te expireren; ende dewyl de Supplianten ten meesten dienste van de Schouburg, (waar van hunne respective Godshuysen onder andere mede moesten werden gesustenteert,) de voorgemelde Werken, soo van Treurspellen, Blyspellen, Kluchten, als anders, die reets gedrukt, en ten Tooneele gevoert waen, of in het toekomende gedrukt, en ten Tooneele gevoert soude mogen werden, geerne alleen, gelyk voorheenen, souden blyven drukken, doen drukken, uytgeven en verkopen, ten eynde deselve Werken, door het nadrukken van andere, haar luyster, soo in taal, als spelkonst, niet mogten komen te verliesen, dog dat sulks aan hen Supplianten, na de expiratie van het bovengemelde ons Octroy; en sulks

 na

na den 21 Mai dezes Jaars 1714. niet gepermitteert soude wesen, soo vonden sy Supplianten hun genootsaakt sig te keeren tot ons, onderdanig versoekende, dat wy aan hen Supplianten, in hare bovengemelde qualiteyt, geliefden te verleenen prolongatie van het voorsz. Octroy of Privilegie, omme de voorsz. Werken, soo van Treurspellen, Blyspellen, Kluchten als andere, reets gemaakt en ten Tooneele gevoert, en als nog in het ligt te brengen ende ten Tooneele te voeren, den tyd van vyftien eerst achter een volgende Jaren, alleen te mogen drukken en verkopen, of te doen drukken en verkopen, met verbod aan allen andere op seekere hoge penen, by ons daar tegen te statueeren in communi forma; So is't dat wy de sake, ende 't voorsz. versoek overgemerkt hebbende, ende genegen wesende, ter bede van de Supplianten, uyt onse rechte wetenschap, Souveraine magt en authoriteyt, deselve Supplianten geconsenteert, geaccordeert ende geoctroyeert hebben, consenteren, accorderen ende octroyeren, haar by deezen, dat sy, geduurende den tyd van vyftien eerst agter een volgende jaaren de voorsz. Werken, soo van Treurspellen, Blyspellen, Kluchten als andere, reets gemaakt ende ten Tooneele gevoert, en als nog in t licht te brengen, ende ten Tooneele te voeren, binnen de voorsz. onze Landen alleen sullen, by continuatie, mogen drukken, doen drukken, uytgeven en verkopen, verbiedende daarom allen en een ygelyk, de voorsz. Werken, in 't geheel ofte ten deele, naar te drukken, ofte elders naargedrukt, binnen den selven onsen Lande te brengen, uyt te geven, of te verkopen, op de verbeurte van alle de naargedrukte, ingebragte, ofte verkogte exemplaren, ende een boete van drie honderd guldens, daar en boven te verbeuren, te appliceren een darde part voor den Officier, die de calangie doen sal, een darde part voor den Armen der Plaatsen daar 't casus voorvallen sal, ende het resterende darde part voor de Supplianten, alles in dien verstande, dat wy de Supplianten met desen onsen Octroye alleen willende gratificeren tot verhoedinge van hare schade door het nadrukken van de voorsz. Werken daar door in genigen deele verstaan den inhoude van dien te authoriseren, ofte te advouëren, ende veel min de selve onder onse Protexie ende bescherminge eenig meerder credit, aansien, of reputatie te geven, nemaar de Supplianten in cas daar inne iets onbehoorlyks soude influëren, alle het selve tot haren laste sullen gehouden wesen te verantwoorden, tot dien eynde wel expresselyk begeerende, dat by aldien sy dese onsen Octroye, voor de voorsz. Werken sullen willen stellen, daar van geen geabbrevieerde ofte gecontraheerde mentie sullen mogen maken, nemaar gehouden sullen wesen het selve Octroy in 't geheel, en sonder eenige Omissie, daar voor te drukken, ofte te doen drukken, ende dat sy gehouden sullen syn een exemplaar van de voorsz. Werken, gebonden en wel geconditioneert, te brengen in de

Bi-

Bibliotheecq van onſe Univerſiteyt tot Leyden, ende daar van behoorlyk te doen blyken, alles op pene van het effect van dien te verlieſen, ende ten eynde de Supplianten deſen onſen Octroye ende conſente mogen genieten als naar behooren, laſten wy allen ende een ygelyk, die 't aangaan mag, dat ſy de Supplianten van den inhoude van deſen doen laten ende gedogen, ruſtelyk, vredelyk, ende volkomentlyk genieten ende gebruyken, ceſſerende alle belet ter contrarie. Gedaan in den Hage, onder onſen grooten Zegele, hier aan doen hangen op den drie en twintigſten Mai, in 't Jaar onſes Heer en Zaligmakers, ſeventien honderd en veertien.

A. HEINSIUS.

Ter ordonnantie van de Staten

SIMON VAN BEAUMONT.

De Regenten van 't Wees- en Oude Mannenhuis hebben, in haare voorſz. qualiteit, het recht van deze Privilegie voor de BELACHCHELYKE JONKER, Kluchtſpel. Vergund aan de Erven van J. LESCAILJE en DIRK RANK.

In Amſteldam, den 16. *October* 1724.

VERTOONERS.

NEELTJE, Moeder van Johanna.

JOHANNA, Vryſter van Eduard, en Karel.

JORIS, Broeder van Neeltje.

KAREL, Vreijer van Johanna.

EDUARD, Vreijer van Johanna.

KATRYN, Meid van Neeltje.

KRUEIJER.

Twee Swarten.

DE

DE BELACHCHELYKE JONKER.

KLUCHTSPEL.

EERSTE TOONEEL.

EDUARD, JOHANNA.

EDUARD.

MAdame, laat u toch beweegen,
Hou myn bonheur niet langer tegen,
Of zeg my, wat 'er noch obsteert.
Wat is 't, dat gy desidereert?

JOHANNA.

Heer Eduard, ik zal u zeggen,
Waar aan de gansche zaak zal leggen.

EDUARD.

Ik hoor met aandacht.

JOHANNA.

Myn Mama.
Heeft maar een Broêr, gy weet 'et?

EDUARD.

Ja.

JOHANNA.

Die Broeder is voor dartig Jaaren,
Van hier, na Indien gevaaren:
Van daar vertrok hy na Japon,
Wierd Tolk, wyl hy die Taal wel kon;
Hy heeft laatst aan Mama geschreeven,
Dat hy zich zou op reys begeeven
Met d'eerste Scheepen, want hy was

Reeds op Batavia dat pas.
Die Scheepen, hoor ik, zyn nu binnen.
'k Verwacht hem, zo gy hem kond winnen
't Zou zeer veel helpen, myn geval
Staat in zyn hand. Mamatje zal,
Zo ras hy komt, om raad hem vraagen,
Daar zy haar blind'ling na zal draagen,
Het zy hy goed vind, dat ik vrouw
Van Karel werd, of met u trouw.

EDUARD.

Hy zal zich daadlyk declareeren
In myn faveur, ik durf het zweeren,
Heeft hy met vreemde geverseert,
't Gaat vast dan, dat hy estimeert
Welleevendheid, en noch byzonder,
Dewyl de Japaneezers wonder
Kourtoisjes leeven, en Galjaart.

JOHANNA.

Myn Heer, zo veel ik van haar' aard
Uit haare kleederen kan gissen,
Geloof ik, dat gy zeer zult missen.
Haar Rokken zyn niet heel bekwaam
Tot Complimenten, en voornaam
Haar groote, en flodderige Mouwen.
Dit doedt my 't tegendeel vertrouwen.

EDUARD.

Mejuffer ik zal dit dispuet
Uitstellen, en om tot myn buet
Te komen, eens gaan pourmeneeren,
Of ik uw Oom mogt rencontreeren,
Aan 't Ykant, of 't Oost-Indisch Huis,
Of by de nieuw gemaakte Sluis,
Ik zal myn dienst hem offereeren,
Om aan uw huis te conduiseeren.

JOHANNA.

Gy kend hem niet.

EDU-

EDUARD.

'k Zal vraagen aan
De Oost-Indisch Vaârs, die ik zie staan,
Na een, die in Japan voordezen
Is Tolk geweest, ei wil niet vreezen.
Ik twyfel niet, of door myn konst
Insinueer ik me in zyn gonst.
Adieu.

TWEEDE TOONEEL.

NEELTJE, JOHANNA.

JOHANNA.

WAar mag Katryn nu blyven?

NEELTJE, *van binnen.*

Tryn.

JOHANNA.

Mamatje roept, hoe zalze kyven!

NEELTJE.

Katryn! Tryn! hoorje niet? Johanna, wel waar is de Meid?
Zo ras ik men rug keer gaatze voort, hetze jou niet met alle gezeid?
Dat zinne parten! zie daar, ik zal het niet langer verdraagen,
Wel 't is om aârs te worden, zo als de meiden je langer plaagen.

JOHANNA.

Mama ik heb haar in de buurt
Maar, om een boodschapje gestuurt.

NEELTJE.

Je hebt wel een geboodschap, wat hadje nou weêr verzonnen?
Ik wed, datje een platte meid, de heelen dag zoud gaande houden konnen.
Waar nou weêr heen?

JOHANNA.

Mama, s' is maar
By Klaas de Sneijer, myn Samaar...

NEELTJE.

Dat gesneijer duurt niet langer als den middag, en den morgen.
't Is, of in 't huishouden niet anders te doen is, als voor de kleeren te zorgen,

De gantsche dag ben jy kleuters bezig, met Krullemaak-
sters, Kaknaaisters, en volk van diergelyke slag,
Te overleggen wat best zwierd en de Mode weezen mag.
Al watze spreeken is van pronken, en praalen,
Die kleuters maaken zo veel, dat 't voor d'Ouwers niet is
om aan te haalen, (vloer,
D'een is nauwlyks weg, of d'ander staat al weêr over de
Ik wed je hebt meêr als tien Franschekraamers aan je
snoer. (zo blyven,
En wat nood was 't noch, maakte je iet, en liet het dan
Zo jy't zo afdroegt, ik zouder noch niet eensjes om kyven.
Maar niet één nieuwe Mode komt 'er op, of 't moet weêr
vermaakt.
Meen jy, dat je Vader, en ik, het geld hebben getaakt?
Heb ik een stuiver, wy hebben 't met onze naerstige zui-
nigheid over gewonnen.
Ik zouje een party Mutzen, Karbetten, hoe hietje dat
Tuyg, op noemen konnen,
Dieje meêr van maaken, en vermaaken, als ze waerd zyn,
hebben gekost; (dost.
Ik ben ook jong geweest, maar zuinig, en zo niet toege-

JOHANNA.

Mama, voor deeze was de Waereld
Heel anders, nu gaat elk gepaereld,
Gediamant, gesteent, gestrikt,
Toen ging men zedig opgeschikt.
Wilt gy, dat ik me alleen zal kleeden
Gelyk een Klopje.

NEELTJE.

Slechte reden.

JOHANNA.

Hoe kan een Juffrouw van fatsoen,
In kleederen iets minder doen?
Ik bidje, let eens op de Meiden,
Zoud gy ze konnen onderscheiden
Van Burgers Dochters, draagen zy
Niet van fyn goud, zo wel als wy,

De Strikken aan het Hoofd, en Ringen,
En Kettingen, en alle dingen?
Zelfs Groentjes, die eerst voor een Jaar
Uit Mofland kwamen, en toen maar
Een schraal groen Rokje hadden, draagen
Nou witte Kapers alle dagen.
Als dan haar Landslui hier in stad
Eens komen, weeten zy niet, dat
Het Meiden zyn, ô neen, zy vraagen
Haar, Juffrouw zou 't u Man behaagen
Dat ik hem spreek, zal ik dan gaan
Gelyk een Meid, zoud gy verstaan,
Dat ik alleen my na laat wyzen
Met vingers, zoud gy dat dan pryzen?

NEELTJE.

Die kleuters spreeken alle te samen gelyk als met eene (mond,
Zy bouwen altemaal op een, en de zelfde grond, (zen?
Elk zeit, zal ik 't alleen doen, zal ik een uitsteekzel wee-
En zo lang als dat zeggen zo duurt, staat 'er te vreezen,
Dat het blyven zal als 't is, zo doende gaat het d'oude
fleur, (een goed exempel veur.
Neen, neen, je zult het niet alleen doen, gaatze maar met

JOHANNA.

Daar is Katryn.

DERDE TOONEEL.

NEELTJE, JOHANNA, KATRYN.

KATRYN.

Hy zal voort komen,
Zo ras hy heeft de maat genomen *werd geklopt.*
Aan imand die hem wagte, daar
Is Karel, 'k zag hem.

JOHANNA.

Ei, zeg maar,
Dat ik niet t'huis ben.

NEELTJE.

Watte zaaken!

VIER.

VIERDE TOONEEL.

NEELTJE, KAREL, KATRYN.

KAREL.

IK kom, om u bekent te maaken,
Me-Juffrouw, dat gy zekerlyk
Uw Broêr haast zien zult.

NEELTJE.

Wel, wat blyk?

KAREL.

'k Heb van Ooſt-Indiſch Vaârs vernoomen,
Dat hy reeds is in ſtad gekomen.

NEELTJE.

Wel Karel, ik bedank jou voor die tyding, 'k verlang hartelyk om hem te zien, (tien
Hy is uitgevaaren, laat ik me eens bedenken, 't is nou al
Jaaren, dat onze Peete Wybregje is overleeden,
En toen had hy twintig uit geweeſt, dat's dartig, 't is dan niet meer als reden, (lyke Zuſter niet,
Dat ik na hem verlang, ik wed, hy kend zyn eige vleeſche-
Want als me mekaar in dartig jaar niet eensjes en ziet,
Vind men al veel verandering; maar ik zal 't wel merken
Aan 't kloppen van myn hart, 't bloed zal beginnen te wer-
't Zal kruipen daar 't niet gaan kan. (ken,

KAREL.

Is de jonge Juffrouw niet in?

NEELTJE.

Ja, maar ga nou niet by'er, zo jy doen wilt na myn zin,
Ik zou 't er eerſt eens luſtig van Joris Oom laaten zeggen,
Hy zal der kapittelen, 'k meen dat hy 'er die Text uit zal weeten te leggen, (op je zy,
Ik wilje wel verzeekeren, dat jy hem ſtrakt zult hebben
Hy houd niet van 't Sinjeurtje te ſpeelen, maar van Jongmans als jy; (brieven,
Hy houd veel van een ſtyl, dat ſchryſt hy my in alle zyne
Zie jy maar toe, datje Oompje wat weet te believen,

Ze zal veel om Oom doen. Loop al je best na de Nieuwe-
brug,
Zie of jy hem vinden kond, zo niet, kom weer te rug.
Ik wou dat jy hem aantroft, want ik heb wel gedachten
Dat Eduard heen is gegaan, om hem onderweegen op te
wachten, (steekt.
Loop al je best als een man, maakt dat jy hem de loef af

KAREL.

Met uw verlof, ik ga.

NEELTJE.

't Is gewonnen, zo jy hem 't eerste spreekt.

VYFDE TOONEEL.

NEELTJE, JOHANNA.

NEELTJE.

JOhanna, Johanna! wel hoe of het noch zal lukken?
Zulje komen of niet? jou kop het wel verbrangste nukken?
Waarom loopje weg? strakjes bleef je wel staan
Toen Eduard kwam, ja, die kleuters rechten wat aan!
Wat let Karel, dat je de borst niet wild zien, noch met
hem spreeken?
Is 't geen eerlyk Jongman? wat het hy veur gebreeken?
Hy is ommer niet schief, scheel, poteres, noch lam?
Is hy een dronkebol, of lichtmis? of is hy je wat te stram?
Nou spreek, wat schort hem? of wilje 't niet zeggen?
Wilje liever hebben, dat ik het jou eens uit ga leggen?
Dat schort 'er an, hy is geen pronkepink, niet genoeg
van de zwierige trant,
Hy is geen Monsieurje, geen straatslypende lanterfant,
Hy weet Juffrouw zo geen Spreukjes van 't rood Kousje
te vertellen, (te lellen:
En de heele dag van de Mode, en Saletten aan de ooren
Als 't postdag is, zeid hy. Juffrouw ik moet brieven schry-
ven, en gaat stilletjes heen, (grootsheid zal treên.
Als de andere allemode pronker niet weet, hoe hy van
Smorgens, en Savonds ziet men hem hier verby de deur
met zyn confratertjes wandelen,

Als Karel bezig is zyn dingen te doen, en met de Kooplui te handelen; (kopje geraân?
Wat dunkje, weet ik 't niet? heb ik 't niet net op zyn
Maar kan het huishouwden van Wandelen, en Salet loopen bestaan? (stillen?
Kan men daar de Kinderen, en de Vrouw de honger me
Meenje, dat de Huisheer dat voor de huur zou ontfangen willen? (bent noch jong,
't Gaat er zo niet toe in de Waereld, myn lieve kind, jy
Jy weet noch niet beter, 't Vogeltje, dat de heele Zomer zong
Storf Swinters van honger, daar andere, die somtyds zongen, en somtyds wat vergaarden,
In de winter op aaten, 't geen ze in de zomer verspaarden.
Jou Oom zal strak komen, denk eens wat een groot verdriet (ziet.
Zal 't voor hem weezen, dat hy jou zo ongehoorzaam

JOHANNA.

Mama ik zal my altyd draagen
Gelyk 't betaamt, 'k zal Oom raad vraagen.
'k Beken, ik heb in Eduard
Vry meer gevallen, maar myn hart
Heb ik hem zo noch niet gegeeven,
Dat ik met hem zou willen leeven
In weêrwil van myn Oom en jou;
Indien gy wild, dat ik hem trouw,
'k Zal myn gehoorzaamheid betoonen,
Indien gy Karels min wilt kroonen,
Zal ik aanwenden alle vlyt,
Dat gy, en Oom te vreeden zyt,
En, hoe hoog dat ik ook mag achten
Galanterien, ik zal trachten,
Om my te schikken na zyn' raad.

NEELTJE. (gepraat.

Wel nou ken ikje voor myn kind, dat is eerst verstandig
Hebje je Ooms kamer al te deeg op geschikt? zal der nou niet met alle aan faalen?

JOHANNA.

Belieft Mama het eens te zien?

NEELTJE.

Wel ja.

JOHANNA.

Neeltj[illegible] Gy zult ondertusschen het
[illegible]é goed voor den dag haalen.

ZESDE TOONEEL.

KATRYN.

JA 'k zeg je brust dat Thé goed wel, (zetten zel,
Men heeft de dood op zen hals als men 't krygen of weg
Brak 'er maar eens één Kopje, ik zou het verloopen,
Zulk een leeven zou 'er zyn, al wou ik weêr een ander koopen
't Zou niet helpen mogen. Nou, de Pot is altyd noch heel,
Daar zyn de Kopjes, ik moet eens tellen, hoe veel

Werd geschelt.

Heb ik 'er hier? ô Bloed! is dat verschrikken,
't Is groot geluk, datze niet uit myn hand zyn gevallen aan duizend stikken.

ZEVENDE TOONEEL.

KRUEIJER, KATRYN, JORIS,
met de Mantel om de ooren.

KRUEIJER.

WAt hangt hier uit? is het niet een Baviaan?

KATRYN.

Wel ja.

KRUEIJER.

Hier is het.

JORIS.

Nou gegaan
Om 't goed, en de Zwarten.

KRUEIJER.

'k Loop al heenen,
't Geld kryg ik strak dan wel met Eenen.

ACHT-

ACHTSTE TOONEEL.

JORIS, KATRYN.

JORIS.

IS Neeltje Jooſten niet in huis?

KATRYN.

Myn lieve man, je hebt abuis,
De Vrouw, daar ik jou na hoor vraagen,
En kende ik niet van al myn dagen,
Je bent verkeert, die woond hier niet.

JORIS.

Is dat dan niet een Baviaan, die me booven op je Luyfel (ziet?

KATRYN.

Ja 't is een Baviaan, maar ik ken hier geen Neeltje Jooſten.
Vriendſchap, jy zeltje 't zoeken noch wat moeten troo-(ſten.

JORIS.

Zy moet 'er woonen.

KATRYN.

Wel hoe zal
't Hier lukken, kaerel, benje mal?

JORIS.

Laat je Moeder, of je Vrouw eens van binnen komen:
Ik zal 't er zelf vraagen. Wat benjer, de Dochter, of de (Meid?

KATRYN.

Wel! wie dukker of 't langer zo zou droomen!
Ik wilze nou niet roepen, zie daar!
'k Zou ergens woonen by de zeeven jaar,
En de naam van 't Volk daar ik by diende niet kennen.
Wat beelje jou in, dat we hier zo wat Doetjes bennen?

NEGENDE TOONEEL.

JORIS, NEELTJE, KATRYN.

NEELTJE, *van binnen.*

KAtryn, hoe duurt het daar zo lang?

KATRYN.

Deez' Kaerel maakt het my zo bang,

Hy ſtaat en teemt om my te plaagen.

NEELTJE, *uitkomende.*

Wat is 't voor een, wat komt hy vraagen?

KATRYN.

Na Neeltje Jooſten.

NEELTJE.

Dat ben ik.

KATRYN.

Jy Juffrouw!

NEELTJE.

Ja ik ben het, ſchik,
Waar is de Man? wat 's jou begeeren?
Of ben jy 't Joris Broêr? ik begin zo te altemereeren.

JORIS *laat de Mantel hangen, waar door men zyn Indiſche Kleedren ziet.*

JORIS.

Hiet jy Neeltje Jooſten dan benje myn Zuſter.

NEELTJE.

Wel welkom Broêr.

JORIS.

Myn hart is nou vry wat geruſter
Als ſtrak. Ik dankje zeer, maar waarom of je Meid
Jou lochende, met zulk een dwars beſcheid?

KATRYN.

Myn Heer, 'k bid, wilt my dat vergeeven,
Ik heb onze Juffrouw van myn leeven
Zo noch niet hooren noemen.

JORIS

Wat?

NEELTJE.

Jy zult zo veel in de deeze Stad
Veranderdt vinden, datje verſtomt zult ſtaan kyken, (ken,
't Zal je 't zelfde Amſterdam, noch het zelfde volk gely-
Ik heb nou al meê, als alle de luyden een Van, (de Man.
Die geen bynaam heeft kan niet meê, daar aan kend men
Zo menige Poep, en Knoet, die hier op ſtrowiſſchen zyn
komen gedreeven,

Hebben 'er zelf wytse Naamen, en Wapens gegeeven.
Al liepje de gantsche dag, de halve Stad in het rond,
Ik wed, datje kwalyk één van je Vrienden, of van haar
Kinderen vond.
In 't opzoeken zou jy je vinden byster verleegen,
Zy hebben al meê andre naamen gekreegen.

JORIS.

Leeft onze Klaas Janse noch?

NEELTJE.

Wie? laat zien? 't is me byna ontgaan,
Kweet wie je meent, die hiet nou myn Heer Zwierhaan.
De tydt heugt me niet, dat ik hem Klaas Janse heb hooren
noemen,
Zo is 't ook met Willem Adriaanze, en die durft dan noch
op de oudheid van zyn geslacht roemen.

JORIS.

Is jou dochter Johanna noch kloek, en gezond?

NEELTJE.

Waar blyftze? Katryn, zeg datze voor komt, en ter-
(stond.

TIENDE TOONEEL.

NEELTJE, JORIS.

JORIS.

MAar Zuster, hoe is 't gelegen met onze gemene zaaken?
Heeft jou man voor zyn dood myn' Rekening niet op laa-
ten maaken?
Je weet, hy heeft de Boeken, en Boedel van onze Ou-
(ders gered,
De schulden ingevorderd, en 't gelt weêr op intrest gezet,
Hoe veel komt my by slot van Rekening, je hebt me wel
geschreeven,
Dat'er veel Bankroeten onder liepen, zo datter weinig over
(was gebleeven;
Maar ik geloof, dat je dat uit een argje zult hebben gedaan;
De Brieven mogten in handen raaken, en dan zouje zo
veel te hooger in de schattingen staan;
Altyd van Pieter Janse kwam ons over de negen duyzend
(gulden,
En van Dirk Kornelisz, elf, behalven alle d'andere schul-
(den.
Dat is al twintig en...

NEELT-

NEELTJE.

Die Boedels waaren beide heel Inſolvent.

JORIS.

Wat! die luy!

NEELTJE.

Ja en noch wel tien tot haar, die gy alle, zo wel als deeze, hebt gekent.

JORIS.

Is 't moogelyk!

NEELTJE.

Ik zalje de Briefjes van de Kamer laaten kyken;
Andere doen Ses, daar na leven zy als de Ryken,
Ze trekken na vreemde plaatſen, en ſpeelen mooi weêr
Met 't geen zy achter de hand houden.

JORIS.

Maar, zynze haar eer,
En naam dan niet kwyt?

NEELTJE.

Tut, tut, meenje dat zulke luyden wat geeven
Om 't verlies van haar eer, en naam, als ze maar mogen houwen daarze luſtig van leeven.

JORIS.

Leed Pieter Janſe dan zo grooten ſchaaden op Zee?
Of brande zyn huis af, waar verloor hy het meê?

NEELTJE.

O neen!

JORIS.

Hoe is 't dan toegekomen?
By myn tyd wierd hy al genomen
Voor een man van middelen.

NEELTJE.

Wel wat je vraagt!
Hoe ras is wat goedje door het keelgat gejaagt,
Alle daag gaſten, en braſſen, dat kan wat verſlinden,
Daar is geen geld kiſt zo diep, of zo doende kanmen de boodem noch vinden,
Ik meen, dat dat ſlempen wat weet, elk ſchaft om het heerlykſte op,

 Kalfs,

Kalfs, en Schaapen Vleis ſchynt te ſtinken, men gooit het
ſchier malkanderen na de kop, (ſteeken,
Zy zullen aan Erten, en Boonen, de mond nauwlyks eens
Wilje iemand onthaalen, daar moeten Haazen, Phyzianten, Patryzen, en zulk goed zyn, of men zouder
ſchanden van ſpreeken, (juiſt
De jonge Kuikentjes Kalkoentjes, en Lamprytjes mogen
Niet grooter weezen, als een gemeene vuiſt,
Of ze zyn te taay, en zo men uit het Lams-vleiſch niet
meer melk, als bloed, voor zyn oogen ziet loopen,
Men zou 't niet door de hals konnen krygen, dan mogen
't ſlechte luiden koopen.

JORIS.

Wel dat loopt te hoog.

NEELTJE. (genood,

Je zult het zelve zien, als je by de Vrienden werd
Ze komen je voor den dag met ſchootels, die zo groot
En wyd zyn, datze niet op de Tafel konnen raaken,
Of ze moetender eerſt in de deur een kerf toe laaten maa-
't Is dan niet genoeg, dat de ſchotelen zo zyn, (ken,
Ze zouden de Neus tot de Oren toe op trekken, zo de wyn
Geen Dartig, Veertig Ryksdaalders op het minſt moſt gelden, (heel zelden,
Franſche Wyn komt op de maaltyden niet meer, altyd
Die 's voor 't Kanaalje, me durfze nauwlyks ſchenken
aan een fatſoenlyk Man,

JORIS. (ren kan

Je ſpreekt van de grootſte denk ik wel, als men 't uit voe-
Is 't noch iet, dat een, die gezegent is met ſchatten,
Wat meerder doet gaat heen, maar hy zou ook wel te ver
uit konnen ſpatten.

NEELTJE. (ſte na,

Wat noot was het dan, maar de borgers doen het de groot-
Niemand wil de minſte zyn, ze denken niet eens, hoe dra
Men door zyn' middeltjes raakt, ze weeten niet te onderſcheiden, (nen lyden,
Dat een zakje en een yzere kiſt niet even veel porrens kon-

En

En 't alderſlimſt is, dat het dan noch eindelyk op dobbelen, en ſpeelen loopt uit.

JORIS.

Om tyd korting denk ik? ſpeelen is zo kwaad niet, als men het hoog dobbelen maar ſtuit.
Of iemand al om een ſchelling een verkeertje ſpeeld...

NEELTJE.

Wat ſchellingen! men weet van geen ſchellingen, ja van geen dukaaten,
't Gaat dikwils om een zakje dukatons, ja vier, of vyf, wil jy van ſchellingen praaten?

JORIS.

Dat kan geen ſtand houden, gaat dit zo voort, het land moet in de grond,
By myn tyd ging 't heel anders, men verbruſte zo veel niet met de mond,
Met een ſchoteltje Raapen, en een Schaapenbout of op de Warme Keetel, dorſt men de grootſte onthaalen,
En dat was doen wel, dat koſt men gemakkelyk betaalen,
Men hoorde toen van zulk gaſten, en braſſen onder de burgeren niet,
Zulk dobbelen is 'er nooit by onze tyden geſchiet,
Toen ging et het land wel, en de luiden zelfs die met niet, of weinig hadden begonnen,
Wierden ſchat ryk, zo hebben de oude Hollanders haar geld over gewonnen.

ELFDE TOONEEL.

NEELTJE, JORIS, JOHANNA.

JOHANNA.

ZYt hartelyk welkom Oom.

NEELTJE.

Dat is myn Dochter.

JORIS.

Is dat jou Dochter?

NEELTJE.

Ja.

JORIS.

Nicht,

Heb dank.

NEELTJE.

Wat dunkje Broêr?

JORIS.

Wat me dunkt? ze kleet'er veel te licht.
Wat fatſoen is dat, dit geway daar voor altemaal oopen?
Als men 't vleeſch buiten de deur hangt, is 't een teeken, dat men het graag zou verkoopen.
Is 't met jou ook zo gelegen? wat hebjer toch me veur?
Of wouje wel, dat in 't verby gaan zo een Sinjeur
Der de handen eens inſloeg, Johanna je moet dat wat laa- (ten.

JOHANNA.

Oom 't is de Mode zo.

JORIS.

Wel dat mag hier niet aan baaten.
't Is wel een vuil gebruik, maar moet jy juiſt altyd
De Mode volgen, ſtel, wy leefden in een tyd, (te lopen,
Dat de Mode was, naakt, zo bloods hoofds met de billen
Zou jy 't daarom na doen? hoe zyn de kwaade zeden hier in gekroopen! (zo dwaas,
Maar zuſter, ik wou jou wyzer hebben, zyn de Dochters
De Ouders moeten beter weeten, en laaten de Kinders zo veel niet de baas. (ſchrikken,
Wat een hoofd heeftze, men zouder kinders me ver-
Hoor Nicht, wilje Oom te vrind hebben, je zultje zediger op moeten ſchikken.
Wy zyn maar borgers dat je 't weet.

NEELTJE.

Zo Broêr, zeg het haar te deeg.

JORIS.

Dat moſt jy gedaan hebben, eer ze die kleeren kreeg.

NEELTJE. (baaten,

Ik hebt'er zo dikwils gezeid, maar het heeft niet moogen
Zy lelde me zo lang aan het hoofd, tot dat ik het toe heb gelaaten.

JORIS. (Kind?

Wel wie is hier voogd in Amsterdam, de Moeder of 't
Zie dit mogt ook verandert zyn, dewyl ik hier zo veel verandering vind.

JOHANNA. (nomen.

Mama is voogd, met haar volkomen believen is dit stof ge-

NEELTJE. (aan?

Wel schaamje niet Meisje met je liegen? hoe stelde je jou
Wat een gehuil, wat een gebalk het 'er geweest, om dat ik het niet toe wilde staan?
Zei je strak noch niet, dat ik hebben wou dat jy als een klopje zoud leeven.

JOHANNA.

Ja maar....

JORIS.

Hoor zuster, wil ik je 't uitsluitzel eens geeven?
't Gaat hier mal Mortje, mal Kindje, in 't eerst hou je luy je zo wat kwaat,
En daar na, als je lui ziet, dat het zo wat zwierigjes staat,
Dan lachjer om in je vuist, en laat het kindje betyjen,
Indien het anders de Ouder ernst was, ze zouden 't niet ly-

JOHANNA. (jen.

Zo is 't.

JORIS.

Maar Nicht, meenje dat dat pronken jou voordelig zal zyn? (een schyn,
Neen, de vreijers laaten haar niet bedriegen door zulk
Zy weeten door de regel *kos* uit te rekenen: kostelyke Vreisters, zyn kostelyke Vrouwen,
Die wel weeten van opschikken, maar weinig hoe men huis moet houwen.

TWAALFDE TOONEEL.

JORIS, NEELTJE, JOHANNA, KATRYN.

KATRYN.

DAar is het water.

JOHANNA.

'tSmaakt geweldig na de rook.

KATRYN.

Juffrouw, je beeld het jou in.

JOHANNA.

Ik bid Mama ei proeft het ook.

NEELTJE.

Wel wat of't dan zou zyn? wat zal ik daar aan proeven?
't Smaakt zo als water.

KATRYN.

Zulje ook iets anders behoeven.

JOHANNA. (vier.

Het water is noch niet gaar, hangt het noch wat over het

KATRYN.

't Heeft meer als een half uur gekookt.

JOHANNA.

Geef de Zoetemelk maar hier,
En dan de Saffraan, daar zullen wy ze onderwyl me drinken, (gint al te ftinken.
Geef de Confituuren, en neem het vuur meê achter, 't be-
Breng het Walvis beentje, en de goude Vorkjes meê.
Oom, kan ik jou dienen, met een kopje Zoetemelk, en

JORIS. (Thé?

Ja wel!'k verwonder me nu niet meer, dat de luiden hier in zo korte jaaren (ren,
Zo kaal worden. Wie of niet achter uit zou moeten vaa-
Als hy't zo aanlegt? jy wilt al meê door de poort. (voort.
Zie Zufter, wil jy 't zo beginnen, je moet zekerlyk ook
Ik wed, je hebt daar voor hondert Dukatons aan Thé
Goed, wat hoeven de Potjens zo koftelyk beflagen?
Zo een koftelyke Thé Tafel? zo veel Confituuren? kan jou Kapitaal dat verdraagen?
En waar toe is 't ook noodig? men kan wel Thé drinken
Al koft het gereedfchap zo veel honderden niet.
Of zou de Thé hier niet fmaaken, ten zy men het Goud aan de Trekpotjes ziet?
Heb jy 't, die een Borgers vrouw zyt, en je noch zegt needrig te houwen

Zo wyts, wat zal men van de grooten vertrouwen?

JOHANNA.

Gelieft Oom niet een kopje?

JORIS.

Neen, drink jy 't maar op.
Ik kan zo veel viezevaazen, niet verdraagen in myn kop.
Je hebt hier zo veel nooten op je zang, zulke fratsen in 't schenken,
Dan smaakt het water te raauw, of na de rook, en duizend zulke dingen, daar wy in Indien niet om denken.
Daar drinken wy 't met zuiver water, hier komje met Melk, en Saffraan,
'k Geloof zo 't uit d'Apteek kwam, dat het je tegen zou staan,
Je zoud zeggen. ik kan dat goed niet innemen. Ik zal flusjes eens brouwen,
En makent na myn mond, je meugt jou Melk wel houwen.

NEELTJE.

Terwyl dat zy zit en drinkt moet ik je met een woord
Verhaalen, datze twee Vreijers heeft, die zo voort
Hier zullen komen, om jou wellekom te heeten.
Eer jy ze spreekt dien je voor af wel te weeten,
Dat d'een de Jonker speelt, geen styl heeft, en naauwelyks iets kan.
d'Ander heeft een styl, is de Zoon van een Burgerlyk Man.
De Jonker is trots, en gaat kostelyk in de kleeren.
d'Ander gaat zedig, zo als men van een Borgers zoon zou begeeren. (zyn.
In 't kort, 't is een borst daar ze me behouwen zou konnen
Maar de Dogters vergaapen haar gemeenlyk aan de schyn,
Ze zullen jou alle beide hier over komen spreeken.

JORIS.

Laat ze maar komen, ik zal 't wel besteeken.

Werd geschelt. NEELTJE.

Dat is de Jonker.

DERTIENDE TOONEEL.

NEELTJE, JORIS, JOHANNA, EDUARD, KATRYN.

EDUARD.

Excuſeer my Mejuffrouw... is dit nu myn Heer uw Freer?

NEELTJE.

Ja Eduard, hy is 't.

EDUARD.

Myn Heer, ik ben gefaſcheert, en beklaag my zeer,
Dat ik zo malheureus geweeſt ben van u nergens te rencontreeren,
'k Heb alle devoiren aangewend, om u myn ſervices te (offereeren.
Ik eſtimeer my echter noch heureus, nu ik d'eer heb dat ik u hier congratuleer,
Je vous baiſe le main myn Heer, en ik conteſteer,
Dat ik noit manqueren zal, maar ſteeds alle devoiren emploijeren,
Om in 't Cabinet van uwe goede gratie my te mogen inſi- (nueeren.

JORIS.

Spreekt deeze Jongman tegen my?

NEELTJE.

Ja Broêr, hy maakt de vreijery
Wat by myn Dochter.

JORIS.

Hy haar vreijen!

JOHANNA.

Ik zie wel, dat hy 't niet zal leijen.

EDUARD.

Ja Heer, ik bid, dat my 't faveur
Geconſenteert werd, haar mon cæur
En myn ſervices te offereeren,
't Zou my ten hoogſten honoreeren.
Madame...

JORIS.

Ik kan de helft pas verſtaan,

Waar is deeze Jonker toch van daan?
Wat Landsman is hy?

NEELTJE.

Hier gebooren,
Een Amſterdammer, van haver tot garſt.

JORIS.

Ik kan dat niet hooren.
't Is altyd geen Amſterdamſch dat hy ſpreekt, ik weet niet wat hy zegt.
Nicht verſta jy hem niet beeter, zo vry je lui als de ſtommen, hoe maak je 't? ten zy dan dat hy je met gevoelige reden onderrecht.

EDUARD.

'k Geloof myn Heer gelieft met my te raljeeren,
Ik ſpreek goed Hollandſch, maar die taal is wat plat, daarom moet men ze zo wat entrelarderen (woord
Met Franſch, 't is doucer, en aangenamer, als men een
Uit een vremde Taal onder de Nederlandſche hoord.
Bot Hollandſch is maar voor 't Kenaalje, en 't volkje in de achterſtraaten,
Men hoort nu geen luiden van reſpect zo praaten.

JORIS.

Nou jy 't me zo uitlegt zullen de zaken wel gaan,
Ik zal wel giſſen wat jy zeggen wilt, als jy my maar zult konnen verſtaan.

EDUARD.

Ja toch myn Heer, zelfs al uw rede,
'k Verwagt maar een favorabel antwoord op myn bede.

JORIS.

Heel wel, ik antwoord dan, myn Heer.
'k Bedank jou hartelyk voor de eer,
Die wy myn Nicht met uw ſarandi,
Bakkoſy, allabor, negandi,
Zo ik 't geweeten had, vertrouw
My zeker toe, dat ik u zou
Wat hebben ingewacht, Parari
Progredi, alaſtorf venani,

Indien gy wilt, dat ik u voort
Buglodi, 't koſtje maar een woord.

EDUARD.

Myn Heer 'k bid, wil my excuſeeren,
Dat ik niet prompt kan reſpondeeren,
'k Verſta u niet, wat Taal is dat?

JORIS.

Heb jy myn meening niet gevat?
't Is Nederlanſch met vreemde woorden.
Dewyl wy aanſtonds van u hoorden,
Dat onze Taal meer zoetheid heeft,
Als daar een vreemde onder zweeft,
Heb ik, om die wat op te ſieren,
Gebruikt zo wat Japanſche zwieren.

EDUARD.

Dat 's wel, maar ik kan geen Japanſch.

JORIS.

En ik, myn heer, verſta geen Franſch.
Beel jy jou in, dat alle menſchen
Franſch konnen?

EDUARD.

'k Zoud ten minſten wenſchen.

JORIS. (zotterny.

Wel wenſch zo veel jy wilt, maar laat ondertuſſchen die
Want ik verzeker je, dat ik, zo dikmaalen als je my (ven.
Iets vraagt in 't Franſch, in 't Japanſch je antwoord zal ge-
Wil je Franſch ſpreeken, ſpreek Franſch, maar met volk
dat in die Taal is bedreeven, (weg.
Maar als je Hollandſch ſpreekt, laat die wisjes wasjes dan
Je meugjer na ſchikken, want ik zal doen gelyk ik zeg.
Ik wiſt niet, hoe ik met leezen, en met landsluiden te
ſpreeken myn Taal genoeg zou onderhouwen,
Weinig dacht is, dat zy ze hier zo rabraaken zouwen.
En jy lui Jonkkertjes meent, dat dit wonderlyk gaat.
Ik hou dat juiſt niet voor een teeken, dat iemand de Taa-
len verſtaat,
Geenſins, ik geloof, dat je 't een zo net kond, als het ander,
Jou

Jou Franſch, en jou Duitſch, geloof ik, ontloopen niet zeer malkander. (zyne Taal,
Zo jou lui eens een rechtſchaape Franſchman aanſprak in
Je zoud verlegen ſtaan kyken, en onder 't verhaal
Een deel Hollandſche woorden mengen, en hem dan noch wys willen maaken,
Dat het Franſch zo meer aartigheid heeft, dat men zo de zin beter kan raaken, (begeert.
Doch ik zal daar een ſpeltje by ſteeken, zeg jy maar watje
Maar in jou Moeders Taal.

EDUARD.

Myn Heer conſidereert...

JORIS.

'k Heb Pitzelowitsky...

EDUARD.

Ik bid, dat gy my uit wilt leggen,
Dewyl ik 't niet verſtaa, wat gy hier meê wild zeggen.

JORIS.

Wat is conſidereert?

EDUARD.

'k Heb ongelyk, 'k beken 't,
't Was weg, eer ik het wiſt, zo ben ik 't Franſch gewend.

JORIS.

En zo ben ik 't Japanſch gewend.

EDUARD.

Ik bid, wilt me excuſeeren.

JORIS.

Al weêr?

EDUARD.

Vergeef het my, ik zal 't zien af te leeren.

JORIS.

Ik weet bykans watje zeggen wild,
Dus is onnodig tyd geſpild,
Ik moſt jou ſchrift eens zien en leezen,
Eer jy Johannaas Man zoud weezen.
Want ziet, men ſtaat dat zo niet toe,
Eerſt moet men zien, waar meê, en hoe

Jy aan de koſt, en kleeren zoud geraaken.
Te trouwen zeker, 't zyn geen zaaken
Om zonder raad, en ryp beleid
Te doen, wat 's jou gelegentheid?
Maar eer wy hier in verder treeden
Dat jy eens iet ſchreeft, het heeft zyn reden.

EDUARD.

Ik ben bereid.

NEELTJE.

Katryn, breng hier
Een Pen, en Inkt, met wat Papier.

KATRYN.

Zul jy de Huwelyks voorwaard ſchryven?

NEELTJE.

Zet jy 't maar neêr.

KATRYN.

Ik hoor noch kyven.

Eduard ſchryft.

NEELTJE.

Zie hy eens vribbelen, hoe ſtaat hem dat ter hand?
Van 't Jonkertje te ſpeelen, en trantrirum gaan, geloof ik, heeft hy beter verſtand.

Eduard geeft het ſchrift aan Joris.

JORIS.

'k Zal u myn' meening openbaaren,
Wilt al jou moeiten verder ſpaaren,
Je zult myn Nicht niet krygen, want
'k Heb geen gevallen in jou hand,
Beſchouw hier zelfs eens, welke grooten
En onbeſchofte Haane pooten?
Gy zyt uw Meeſter veel te vroeg
Ontloopen, had gy uit de kroeg
Gebleeven, en wat ſchryven leeren,
In plaats van Troeven, en Verkeeren.
Die, *O* ſtaat immers veel te plat,
Zie eens, hoe dat die *A* zyn gat
Na achteren uitſteekt, foei, 't is ſchanden,

Dat

Dat jy zulk schrift my geeft in handen.
In dit woord zyn wel drie Spelfouten, hy moet weêr op 't spelde bankje.

EDUARD.

't Is of gy u Cousine woud
Zien aan een Meester uitgetrout,
Is 't niet genoeg dat gy 't kond leezen?
Ik zoek geen Pedagoog te weezen.
Maar wie heeft ooit of ooit gehoord,
Dat eeu Mariage daarom niet voort
Gegaan is, wyl men vond gebreeken
In 't letter maaken?

JORIS.

Neen maat, daar blyft het niet om achter, maar dit slegt schryven is een teken,
Dat jy meer vlyt hebt aangewend,
Te leeren, hoe men schermt, en rend,
En Kaatst, en Danst, ja al de zaaken,
Die dienen konnen tot vermaaken,
Als tot de konsten, daar men door,
Na volgend 't loflyk Oudren spoor,
De kost wind, en wat op kan gaaren,
Tot onderstand van hooge jaaren.
Dit is de reden, dat ik u
Johanna weiger, weet j'et nu?

VEERTIENDE TOONEEL.

JORIS, NEELTJE, JOHANNA, EDUARD, KAREL, KATRYN.

NEELTJE.

DAar 's d'ander.

JORIS.

Wel in die heb ik duizendmaal meer genoegen,
Die zou hem noch zo wat na de burgerlyke trant willen (voegen.

KAREL.

Is dat uw Broeder?

NEELTJE.

Ja.

KA-

KAREL.

Zyt wellekom myn Heer.

JORIS.

Wel jongman, ik bedankje hartelyke zeer.

EDUARD.

Mort bleu!

JOHANNA.

Zo Oom...

JORIS.

'k Heb reeds vernomen,
Waarom dat gy zyt hier gekomen,
Maar ik diende eerſt wat onderrecht,
Uw Styl, en Vrinden?

NEELTJE.

Wel gezegt. (den,
Zyn Vrienden ken ik heel wel, ik ben met die luiden te vre-
En over zen Capitaal te klaagen was tegen alle reden.

EDUARD.

Als de Mamaas van de Matreſſen, zulke getuigenis gee-
ven, krygt een ſerviteur groote eſperans.

NEELTJE.

Ja ſperans jy wat, hy kan niet een oogenblik ſtil ſtaan, kyk
hy wou wel aan den dans.

EDUARD.

Fatal...

JOHANNA.

Hoe Eduard?

JORIS.

Maar wat is jou hantering?
Ben jy een Koopman in 't gros, of doeje neering?

KAREL.

Myn handel is meeſt op Duitsland, en in de Ooſt Zee,
En in de Redereijen doe ik zo een weinigje meê.

JORIS.

Ik wenſte wel, datje eens een lettertje beliefde te ſchryven.

NEELTJE.

Hy ſchryft zo ſchoonen hand, datje verwondert zult bly-
ven.

KAREL.

'k Heb wel een briefje by me.

JORIS.

Maar

Is dat jou eigen hand?

KAREL.

Voorwaar

De Juffrouw kendze wel.

NEELTJE.

Wel zou ik ze niet kennen,

Laat eens zien, ik zalje voort wel zeggen, of 't zyn letteren bennen,

Maar ik heb myn bril binnen laaten leggen, loop haaltze. Hy is zo wys!

O! 't is zulken fraeijen jongman! denk vry, dat ik hem niet zonder reden zo prys

Benje daar met de bril? ja hy het et zekerlyk geschreeven,

't Is zyn eigen'hand, 'k wilder wel een assertasy van geven.

Dat zinne lettertjes, by zulke haane-pooten!

EDUARD.

Ik kan

Niet langer zwygen, met permissie Mejuffrouw, wel esti-

Nu langer niets, als schryven, (meert gy dan

Zal dat dan alleen, boven al de andere exercitien dryven?

Behoeft men anders niet te doen,

Hebt gy geen estimes voor fatsoen?

Zal dan Rapaalje om 't schrift meer voordeel

Nu hebben, als een man van oordeel?

Van educatie?

KAREL.

Eduard,

Zie wat je zegt, gy loopt te hart.

Schoon ik niet steeds langs straat ga stryken,

'k Zal in fatsoen niet voor u wyken,

Schoon ik my zoo niet stel ten spot,

Als die Messieurtjes, die als zot

De gansche dag langs straat gaan zingen,

En als de nuchtren kalvren springen,

Dat 's geen bewys, dat wy daarom
Die exercitien niet konnen, kom,
Ik tart u uit in oefeningen,
Wy konnen 't ook, maar onze dingen
Die loopen daarom niet in 't wilt.
Ik heb myn tyd noit zo gespilt,
Des morgens, als gy ligt te ronken
Of uit slaapt dat g'hebt in gedronken
Zit ik te schryven op 't kantoor.

EDUARD.

Mortbleu? wat komt my hier te voor?
Gy ful, wilt gy u Compareren
By my, waar zit dat, in uw kleeren?
In uw klein besje, of in uw hoed?
Jy lykt hem wel, myn lieve bloed!
't Postuur staat u na oeffeningen,
Allon Messieurs, die man kan springen.

KAREL.

Gy meent dat die 't alleenig weet,
Die op zyn Schytvalks gaat gekleed,
'k Ben niet gewent veel op te snoeven,
Maar om uw konsten te beproeven.
Wat oeffeningen dat jy kond
Kom voor den dag, ik zal terstond
U als een babok toe doen kyken,
De snoeshaanen zyn juist altyd niet dieze gelyken.

EDUARD.

Het is my niet de pyne waard,
Dat ik u antwoord. Voila!

KAREL.

Gy zyt vervaart?
Gy vreest 'er slechtjes af te komen.

NEELTJE.

Dat doet me goed, wie zou dat droomen?

JORIS.

De Jonker is in 't naauw, hy kan
Niet af, hy heeft de rechte man.

EDUARD.

Mejuffer, 'k zal niet eens tenteeren
Dit borstje te postitueeren.
Gy ziet aan al de zwier, dat hy
De rechte man is, om met my
Van zulk een poinct, te disputeeren.

JOHANNA.

Myn heer, 't is altyd aan de kleeren
Juist niet te zien, waarom hem niet
Beschaamt gemaakt, dat Oom het ziet?
Die meent dat het waar is.

EDUARD.

'k Zou u blaffen
En inportuniteit zo straffen,
Assurement, dat gy niet licht
Weêr komen zoud voor myn gezigt,
Zo ik hier had een paar floretten.

KAREL.

Dat dreigen zal my niet verzetten,
Katryn kan ons wel met der haast
Floretten haalen, van hier naast.
Katryn, loop al je best eens heenen.
Bid buurman, dat hy ons twee floretten wil leenen.

KATRYN.

Ik ga ze haalen.

VYFTIENDE TOONEEL.

NEELTJE, JORIS, JOHANNA, EDUARD, KAREL.

NEELTJE.

Ik versta
Geen vechten in myn voorhuis, ga
Op straat, indien dat jy wilt vechten,
Zie Karel, je hoeft geen bloedbad in myn huis aan te komen rechten,
Ik dacht, dat je van zingen, dansen, en speelen te zamen spraak.

KAREL.

Weest niet bekommert Juffrouw, daar zal niemand wer-
De degens zyn ſtomp. (den geraakt,

JORIS.

Ei wilze niet ſtooren.

ZESTIENDE TOONEEL.

NEELTJE, JORIS, JOHANNA, EDUARD, KAREL, KATRYN, *met twee Floretten.*

EDUARD

GEef hier Katryn, verkies, of hebje nu de moet verloo- ren?
Pouſſeer zo veele je kond, ik zal
Niet doen, maar ſtellen my hier pal.
Ik zal uw ſteeken maar pareeren,
Ik zou my zelven affronteeren,
Zo 'k met u ſchermde...

KAREL.

'tIs heel goed,
Pareer dan.

EDUARD.

'k Retireer geen voet.

JORIS.

Weg Nicht dat jy niet van ter zyden
Wat krygt, men zou 't niet konnen myden?

KAREL *ſteekt.*

Myn Heer, dat 's kwalyk gepareert.

EDUARD.

Ik had zo juiſt myn oog gekeert
Na Madmoiſelle.

JOHANNA.

'k Zal wel wyken
Myn Heer, je mogtje weêr verkyken.

KAREL.

Pas wel op u parade.

KATRYN.

Had

Dat ſcherp geweeſt, het was een gat
Dat door, en door ging, elleweeken,
Wel Jonker, laatje jou zo ſteeken.

EDUARD.

'k Zie Karel abuteert geheel,
Myn goedheid. Doe nu vry zo veel
Gy ommers kont, ik zal u leeren:
Pren garde, wild u defenderen,
Dit is recht ſchermen, paf, hou daar.

JORIS.

Dat is gemiſt.

KAREL.

Kom, ſteekt gy maar,
Ik zal nu niets doen als pareeren.

KATRYN.

Die kans is omgekeert.

NEELTJE.

'k Wil zweeren
Dat hy van angſt... zie eens, hoe rood
Word hy?

KAREL *ontneemt hem zyn Degen.*

Myn Heer, gy waard nu dood.

KATRYN.

Ben jy je degen kwyt, ô Jonker?

JORIS

Daar ſtaat hy nu en kykt, die pronker!

KAREL.

Leer op een ander tyd met meerder omzicht ſpreeken.

EDUARD.

Myn hand manqueert, z' is noit gebleeven in gebreeken.
't Is of 'k betovert ben! maar of gy ſchoon al vecht
Ceſt rien: dat leerd ſomtyds noch wel een Heere knecht
Om zyn lyf te defendeeren, maar ik zou merveilles konnen toonen in het ſpeelen,
En danſſen, zo het de compagnie niet zal verveelen.

KAREL.

Om nu gelyk op ééne tyd
Te toonen, wat een gek gy zyt.

'k Beroep u tot een dans.

EDUARD.

Dat is myn hart, en leeven,
Ik heb 't gedirigeert dat dit tot op het laatste moment is ge-
(bleeven.

JOHANNA.

Daar werd geklopt.

KATRYN.

Wie mag daar zyn?

JORIS.

't Zal ligt de krueijer zyn met myn
Twee Swarten, en myn goed.

NEELTJE.

Wel heede?
Wel Broêr breng, jy twee Swarten meede?

JORIS.

Ja, 't is om aan een magtig Heer
Te geeven, zy verstaan 't geweer,
Zy konnen danssen.

EDUARD.

Wie die Swarten?

JORIS.

Ja, en ik durf jou, al ben je wit, daar wel meê tarten.
Zy hebben 't langen tyd geleerd,
En daarom werden zy vereerd.

KATRYN.

Daar zyn twee duivelen met veeren.
Ik ken ze uit het huis niet keeren.

JORIS.

Ei Karel speel eens, daar hangt een Viool, in 't Malci-
Zal ik haar zeggen, dat s' een reis
Op danssen, kun jy 't dan beter, zo laat het zien.

ZEVENTIENDE TOONEEL.

NEELTJE, JORIS, JOHANNA, KAREL, EDUARD, KATRYN, KRUEIJER, *twee Mooren*.

JORIS.

A la bon voletto,
Jadini, nasty, bragoderto.

Als

Als jy maar wilt, zy zyn al klaar.

Hy speelt, en zy danssen.

KAREL.

't Is treffelyk gedanst, niet waar?

JORIS.

Wel wat dunkt jou?

JOHANNA.

Wat moogt gy vraagen,

Zou hem een Mooren dans behaagen?

JORIS.

Dat heb je wel, wat dunkje van onze Nicht?
Ik geloof, dat wy ze nu heel licht
Tot Karel zullen beweegen.

JOHANNA.

Oom ik, heb voorgenoomen,

Uw raad in alles na te komen.
Vind gy 't zo goed?

EDUARD.

Ma belle!

JORIS.

Ja.

Geef hem de hand, waar wachtje na.

KAREL.

Mejuffrouw, zult gy my vergonnen...

EDUARD.

Madame zoud gy my dan konnen...

JOHANNA.

Ja Eduard, ik zie nu klaar,
Dat gy al langer als een jaar
Door uwe opsneijery myn oogen
Begochelt hebt, 'k zie hoe dat ik ben bedroogen.
Ook voegt het al zo wel, dat ik
Na Oom, en Mamatjes raad my schik,
'k Zie Karel kan ook oeffeningen,
En past noch echter op zyne dingen.

JORIS.

Dat 's recht zo moet hen allen gaan,

Die

Die op geen zaaken zich verstaan,
Als alleen op danssen, zingen, speelen, schermen,
Zo slecht noch, dat men zich der over moet erbermen,
'k Veracht de oeffeningen niet, die hier zo daadlyk zyn (wel te leeren,
geschied?
't Is pryselyk, dat de jonge Heeren, hun vlyt doen om die
Maar daar werd ook vereischt een styl.
't Huishouden kan...

EDUARD.

Ik bid dewyl...

NEELTJE.

Hoor al jou bidden is verlooren,
Zy heeft hem tot Bruidegom verkooren.

JORIS.

Leer noch wat schermen als een man,
Voor al een styl, en alze dan (den
Eens Weeuw word, en jou zinnen haar dan noch bemin-
Zo moogje verzekert zyn, dat je een voorspraak aan my
zult vinden.

EDUARD.

Die zich met canaalje engageert
Werd zekerlyk geafronteert. *binnen.*

JORIS.

Weg gaat hy.

KATRYN.

Is het nou geklonken?
Geluk.

JORIS.

Geluk, nou Thé gedronken.

NEELTJE.

Kom tavond met jou vrinden hier,
Op dat men 't huw'lyks sluiten vier.

EINDE

